1.10.2026

Keskusta-alueen kumppanuuspöydän muistio

Aika	torstai 1.10.2026 klo 16.30–18.45 (klo 16 kahvit)
Paikka	Harjulan Setlementti, Harjulankatu 7, 15150 Lahti
Läsnä	**jäsenet**

Antila Anne	~~Leppälä Minna~~
Erviä Antti	Lindstam Johanna
Kallio Pauli	Mansikkamäki Pilvi
Koponen Markku	Pasanen Päivi
Koskela Jarmo	Ranne Katriina
Koskinen Jari	Sultana Nadira
Lampén Kati	Toivonen Miika
Lehtinen Eira	~~Tuominen Ulla~~
Lehto Jouni	Westman Sirja
Leppäkorpi Jaana	

Puheenjohtaja

Antti Erviä

Sihteeri/koordinaattori

Sanna Virta

Asiantuntijat

Susanna Holopainen, hyvinvointikoordinaattori

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todetaan läsnäolijat. Todetaan, että Juuso Saari on jäänyt pois kumppanuuspöydästä, koska on muuttanut Espooseen.

3. Edellisen kokousmuistion hyväksyminen

Hyväksytään 26.8.2026 kokousmuistio.

4. Asiantuntijaesitys – Lasten ja nuorten hyvinvointityön asuinalueverkostot ja ajankohtaiset alueelliset havainnot

Alueen lasten ja nuorten hyvinvointikoordinaattori Susanna Holopainen esittelee kumppanuuspöydälle keskustan alueen asuinalueverkostoja. Esittelyssä käydään läpi asuinalueverkostojen tarkoitusta, toimintatapaa ja toiminta-alueita sekä tarkastellaan asuinalueverkostojen roolia lasten ja nuorten alueellisen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämisessä. Esittelyssä tuodaan esille lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä ajankohtaisia alueellisia havaintoja sekä tunnistettuja ilmiöitä, haasteita ja vahvuuksia. Lisäksi keskustellaan asuinalueverkostoissa parhaillaan käynnissä olevista toimenpiteistä ja hankkeista sekä arvioidaan mahdollisia yhteistyömahdollisuuksia kumppanuuspöytien kanssa.

Keskusta-alueen kumppanuuspöytä merkitsee esittelyn tiedoksi ja käy keskustelua alueen tilannekuvasta ja yhteistyömahdollisuuksista.

5. Kumppanuuspöytien päätavoite vuodelle 2027

Kumppanuuspöytien toimintasuunnitelma päivitetään syksyn aikana ja päätetään elinvoima- ja hyvinvointilautakunnassa joulukuussa. Kumppanuuspöydät määrittävät toimintasuunnitelmaan muun muassa vuoden 2027 yhteiset päätavoitteet.

Kumppanuuspöytien puheenjohtajistot pohtivat ja käsittelivät kokouksessaan ma 14.9.2026 ensi vuoden päätavoitteita ja toiminnan yhteisiä painopisteitä. Puheenjohtajistot esittävät 2027 yhteiseksi päätavoitteeksi seuraavaa: *”Ylläpidetään vuoropuhelua ja verkostoja sekä*

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

toimintatapaa, jolla paikallistietoa kerätään, raportoidaan ja välitetään asukkaiden, kumppanuuspöytien ja viranhaltijoiden välillä. Tehdään yhteistyötä ja lisätään avoimuutta eri toimijoiden, asukkaiden ja sidosryhmien kanssa."

Kumppanuuspöytä käy asiasta keskustelua ja vahvistaa vuoden 2027 yhteisen päätavoitteen.

6. Kumppanuuspöytien toiminnan painopisteet vuodelle 2027

Kumppanuuspöydät määrittävät toimintasuunnitelmaan myös vuoden 2027 yhteiset toiminnan pääpainopisteet sekä oman kumppanuuspöytänsä toiminnan painottumisen ensi vuonna. Kumppanuuspöytien puheenjohtajistot pohtivat ja käsittelivät kokouksessaan ma 14.9.2026 ensi vuoden toiminnan yhteistä painopistettä. Puheenjohtajistot esittävät 2027 yhteiseksi toiminnan painopisteeksi seuraavaa:

1. *Tehdään yhdessä yhteisöllistä ja aktiivista Lahtea innostamalla asukkaita mukaan. Vahvistetaan asuinalueiden omaleimaisuutta ja ollaan ylpeitä omasta kotikaupungista.*

Päijät-Hämeen alueellisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen neuvotteluissa vuodelle 2027 on yhteisesti määritetty seuraavat tavoitteet:

- Työhön, kouluun ja koulutukseen kiinnittyminen on vahvistunut
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat ovat vahvistuneet

Kumppanuuspöytien toiseksi pääpainopisteeksi nostetaan alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelutuloksiin perustuen seuraava pääpainopiste:

2. *Vahvistetaan hyvinvointia ja terveyttä edistäviä elintapoja.*

Kumppanuuspöytä käy asiasta keskustelua ja vahvistaa vuoden 2027 yhteiset pääpainopisteet.

Ehdotus keskusta-alueen kumppanuuspöydän omiksi painopisteiksi:

Keskusta-alueen kumppanuuspöydän toiminnan painopisteet vuonna 2027

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

- tuetaan toimia, jotka edistävät erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä ja ollaan mukana yhteistyötapahtumissa
- lisätään keskustan elävöittämistä ja tehdään yhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa

Kumppanuuspöytä keskustelee ja päättää enintään kolmesta kumppanuuspöytäkohtaisesta painopisteestä yhteisten painopisteiden lisäksi. Päätettiin vuoden 2027 omaksi painopisteeksi seuraava:

"Vahvistetaan keskusta-alueen elinvoimaa osallistumalla aktiivisesti sen kehittämiseen, edistämällä yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä tukemalla yhteisiä tapahtumia ja hankkeita."

Päätettiin, että määritellään painopisteiden toteuttamiseen tarkemmat toimenpiteet ja mittarit 25.11. kokouksessa.

7. Kerro Pois! tilaisuudet

- Kerro Pois! Pride-viikolla 23.5., palaute ja koonti keskusteluista. Keskusteltiin palautteesta. Esteettömyyteen liittyvät toiveet ja kommentit yllättivät. Koordinaattori vie esteettömyyteen liittyvät palautteet tiedoksi vammais- ja vanhusneuvostoille sekä tulevalle keskustan kehittämisryhmälle, jossa kumppanuuspöytä toivottavasti on mukana. Lisäksi koordinaattori vie osan palautteista eteenpäin e-palautteena tai toiveina mm. viestinnälle.
- Kerro Pois! Anttilanmäen kyläjuhlassa 8.8., palaute ja koonti keskusteluista. Todettiin, että palaute pääasiassa e-palautetta tai sellaista, mihin ei ole mahdollista vaikuttaa. Todettiin kuitenkin, että on tärkeää olla mukana tämän tyyppisissä isoissa tapahtumissa, kohdata ihmisiä ja tehdä kumppanuuspöytää tunnetuksi.
- Tuleva: **Kerro Pois! Möysän koululla to 26.11. klo 17–19** (joulumyyjäisten yhteydessä). Mitä voitaisiin kysyä? Ketkä mukana? Antti, Pilvi, Kati, Kati, Jaana, Päivi ehkä. Koordinaattori tiedustelee tiloja, missä piste voisi sijaita. Koulun aulassa ahdasta ja

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

meluista, koska myyjäiset ovat suosittu tapahtuma. Koordinaattori tiedustelee rehtorilta toiveita kysymyksistä.

- Ehdotettu: **Kerro Pois! -keskustelu YK:n Vammaisten päivän tapahtumassa 3.12.klo 17–18.30.** Miika Toivonen esittelee asiaa tarkemmin. Päätettiin, että järjestetään. Vammaisneuvostolta tulee kysymyksiä. Mukana: Anne, Antti, Jouni, Miika paikalla vammaisneuvoston edustajana.

8. Muut tapahtumat sekä katsaus vuosikelloon

- Lahes Elos x Moodfest torilla 28.8. Kumppanuuspöydällä oli oma piste, jossa kysyttiin ensipalautetta pysäkkikokeilusta. Tapahtuma sujui kivasti, pisteellä kävi noin 30–40 henkilöä, mielipiteitä oli sekä puolesta että vastaan.
- Pikkukala Pikku-Veskulla 19.9. yhteistyössä Lahden Kalaveikot, Lahden Kalamarkkinat, Vesijärvisäätiö, K-market Okeroinen, Erä-Lindroos, Lahden puurakentajat Oy, Peikko Oy. Tapahtuma sujui hyvin, kalakisassa mukana 100 lasta ja nuorta, yhteensä kävijöitä noin 300.
- **Asunnottomien yö 17.10. klo 17–20 torilla (järjestelyt klo 16–21).** Yhteinen lettupiste Homebase ry kanssa. Mitä kysellään? Ketkä mukana? Mukana: Päivi (varastoapu Marjalle), Antti (vastuu), Eira, Ulla, Jarmo, Jouni, Johanna. Koordinaattori kysyy kaupungin asumispalveluista sopivaa keskustelunaihetta /kysymystä.
- Joulupuuroa oppilaitoksessa. Missä ja milloin, ketkä mukana? Päätettiin, että järjestetään joulupuuro oppilaitoksen sijaan Launeen Cittarilla ja pyydetään mukaan eteläinen pöytä sekä nuorisopalvelut. Ehdotetaan päiväksi pe 4.12. klo 19–21. Pyydetään eteläinen pöytä ja nupa mukaan. Mukana: Antti, Päivi, Markku.
- Kumppanuuspöydät Joulukylässä 16.12.2026 klo 10.00–19.00. Muutaman tunnin vuoroja tarjolla. Ketkä mukana? Merkataan vuorot taulukkoon, jonka koordinaattori jakaa.

Vuosi 2027

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

- Ehdotettu: Varautumisen asukasinfo alkuvuoteen 2027. Päätetään järjestämisestä. Sovitaan tarkemmin 25.11. kokouksessa.
- Ehdotettu: Koko perheen talvitapahtumaan osallistuminen Joutjärven kirkolla 30.1.2027 Klo 11–14, järjestää Joutjärven seurakunta (Mari Aitamäki). Aiemmin järjestetty Karistossa, itäinen kumppanuuspöytä pitänyt Kerro Pois -tilaisuuden ja tukenut ostamalla ohjelmapalveluita. Päätettiin osallistua, sovitaan tarkemmin seuraavassa kokouksessa.

9. Katsaus toimintarahaan

Katsotaan, miten toimintarahaa on käytetty. Keskustellaan loppuvuoden rahan käytöstä.

10. Tuki ja kumppanuus

- Gaudian lukio järjestää yökoulun ykkösluokkalaisille 29.10.2026. Osallistujia yökouluun on järjestäjät mukaan lukien noin 150. Yökoulu on osallistujille vapaaehtoinen ja maksuton. Tapahtumassa on ohjattua ohjelmaa sekä vapaata hengailua. Teemana on halloween. Tapahtuman tarkoitus on lisätä yhteisöllisyyttä ykkösten kesken ja vahvistaa siten kouluun kiinnittymistä. Yhteisöohjaaja Kati Saura kysyy, voisimmeko tukea tapahtumaa esim. ostamalla säilyviä evästarpeita. Päätettiin tukea hankkimalla 500 eurolla eväitä.

11. Saapuneet ja lähteneet asiakirjat

1. Keskusta-alueen kumppanuuspöydän lausunto Lahden kaupungin aluepalveluohjelman lausuntoversiosta (D/3522/2026); lähetetty kirjaamoon ja valmistelijalle sähköpostitse 9.9.2026
2. Ehdotus Lahti-mitalin saajasta; lähetetty kirjaamoon sähköpostitse 28.9.2026

Saapuneet lausuntopyynnöt:

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

1. Lausuntopyyntö Kaupunkiympäristön palvelualueelta asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2846 (Jaksonkadun korttelit 165 ja 166, Keski-Lahti)

12. Muut asiat

1. Kaupungille on tehty turvallisen tilan periaatteet, jotka koskettavat henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä:

Turvallisemman tilan periaatteet

- **Puhumme kunnioittavasti.** Emme vähättele, puhu loukkaavasti tai käytä syrjiviä tai epäasiallisia stereotypioita.
- **Kunnioitamme jokaista yksilönä.** Jokainen saa olla oma itsensä. Emme tee oletuksia taustoista, identiteetistä, arvoista tai asenteista.
- **Annamme tilaa ja jaamme puheenvuoroja.** Huolehdimme, että kaikki pääsevät ääneen.
- **Suhtaudumme hyväksyvästi kysymyksiin ja erehdyksiin.** Kuuntelemme ja pyrimme rakentavaan keskusteluun. Pyydämme anteeksi tarvittaessa.
- **Puutumme epäasialliseen käytökseen.** Puutumme tilanteeseen ja viemme asiaa eteenpäin. Lahden kaupungilla on nollatoleranssi häirinnälle ja epäasialliselle käytökselle.

2. Elinvoiman palvelualueelta vuodelle 2027 myönnettäviä vuosiavustuksia ja ystävyysseuratoiminnan vuosiavustuksia voi hakea 15.9.–15.10.2026 klo 15 mennessä.
3. Lahden yhteisöjen varautumismallin kehittäminen aloitettu itäiseltä ja pohjoiselta alueelta yhteistyössä Päijänne-Leader. Yhdistyksille suunnattu tietovarantoa koskeva verkkokysely avoinna **lahtelaisille yhdistyksille.** Linkki kyselyyn.

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi kumppanuuspoydat@lahti.fi Y-0149669-3

13. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Päätetään kokous. Seuraava kokous ke 25.11.2026. Dila-korttelissa, Kati selvittää tilat ja ruokailumahdollisuuden Kivessä.

Liite

1. Keskusta-alueen kumppanuuspöydän lausunto Lahden kaupungin aluepalveluohjelman lausuntoversiosta (D/3522/2026)
2. Lausuntopyyntö Kaupunkiympäristön palvelualueelta asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2846 (Jaksonkadun korttelit 165 ja 166, Keski-Lahti)
3. Ehdotus Lahti-mitalin saajasta
4. Koonti Kerro Pois! Pride-viikolla 23.5.2026
5. Koonti Kerro Pois! Anttilanmäen kyläjuhlassa 8.8.2026

Antti Erviä
Puheenjohtaja

Sanna Virta
Sihteeri

Lahden kaupunki Harjukatu 31, PL 202 15101 Lahti p. 03 814 2355 kirjaamo@lahti.fi www.lahti.fi Y-0149669-3 kumppanuuspoydat@lahti.fi

Kaupunkiympäristön palvelualue
Tuomas Helin
Pasi Widgren

27.08.2026

Kaavahankkeen osallinen

Viite

Lausuntopyyntö asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2846 (Jaksonkadun korttelit 165 ja 166, Keski-Lahti)

Pyydämme lausuntoa asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2846, joka koskee Keski-Lahden kaupunginosan (1.) kortteleita 165 ja 166, sekä Mannerheiminkadun ja Jaksonkadun katualueita.

Asemakaavamuutostyön tavoitteena on mahdollistaa kortteliin 165 matkakeskusta tukevia toimintoja, kuten pysäköintilaitos, päivittäistavarakauppa ja asuinkerrostaloasuminen, sekä varmistaa korttelin joustava vaiheittainen toteutus.

AK-korttelin 166 osalta kaavamuutoksessa päivitetään asemakaava vastaamaan poikkeusluvilla myönnettyä toteutusta.

Kaavamuutoksen tavoitteena on myös tarkentaa Mannerheiminkadun rajauksia korttelin 165 ja 166 kohdalla sekä muuttaa Jaksonkadun eteläosan ja Asematorin linjauksia.

Aikataulu

Luonnosvaiheen kuuleminen on 03.09. — 17.09.2026. Asemakaavan muutosehdotuksen on tarkoitus olla kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä lokakuussa 2026.

Pyydämme lausuntoa tai muuta kannanottoa mahdollisimman pian. Lausunnot ja kannanotot voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen: kirjaamo@lahti.fi. Asiasta 17.09.2026 mennessä esitetyt kommentit on mahdollista ottaa huomioon valmisteltaessa esitystä lautakuntaan.

Annetut lausunnot ja kannanotot julkaistaan kaavatyön verkkosivuilla.

Mikäli nähtäville asetettava ehdotus ei olennaisesti poikkea luonnoksesta, emme pyydä uutta lausuntoa, ellei sitä ole erityisesti toivottu (pois lukien Lupa- ja valvontavirasto, Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus, Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen vastuualuemuseo, Päijät-Hämeen liitto).

Lahden kaupunki
Kaupunkisuunnittelu

Tuomas Helin
Kaavoitusarkkitehti
044 4826337
tuomas.helin@lahti.fi

Pasi Widgren
Kaavoitusarkkitehti
044 4831717
pasi.widgren@lahti.fi

Liitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
Kaavaluonnoskartta
Kaavaselostus

Jakelu

Kaupunkisuunnittelu
Juha Helminen
Petri Solonen (maa- ja asuntopolitiikka)
Juuso Heinämäki / vuorovaikutus
Marianne Ihanus / kaavaseuranta, verkkosivut
Riitta M. Niskanen / projektipäällikkö

Mika Järvelä, Eija Eskelinen (kiinteistönmuodostus, yleisten alueiden lohkomiset)
Satu Virtanen (kiertotalous)
Saara Tuukkanen (osoitteet)
Pirkko-Leena Jakonen (kaupunki-infra)
Juhana Polojärvi (kaupunki-infra/liikenteen yleissuunnittelu)
Tuula Salminen (kaupunki-infra/liikenteen yleissuunnittelu)
Maria Silvast (maisema)
Kirsi Kujala (puistot)
Sanna Suokas (yleiskaavoitus)

Kaupunkitekniikka
Mika Lastikka (rakennuttaminen)
Jani Tuhkanen (rakennuttaminen)
Pasi Leppäaho (kunnossapito)
Niina Savolainen (alueiden käytön hallinta)
Terhi Koski (joukkoliikennepäällikkö)

Rakennus- ja ympäristövalvonta
Jonna Tynkynniemi (johtava lupa-arkkitehti)
Armi Patrikainen (kaupunkikuva)
Marjo Airamo (maisema-arkkitehti)
Juhani Järveläinen (hulevedet)
Karoliina Viitamäki (terveydensuojelu)
Johanna Saarola (ympäristöterveys)
Juha Alaluukas (ympäristölupapäällikkö)

Keskustan kumppanuuspöytä
Sanna Virta (osallisuuskoordinaattori)

Valtion aluehallinnon viranomaiset
Lupa- ja valvontavirasto / ympäristö
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus / liikenne
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo
Päijät-Hämeen liitto

Yhtiöt

Päijät-Hämeen Pelastuslaitos
Lahti Aqua Oy
Lahti Energia Oy / Antti Rautiainen, Annika Heikinoja
Lahti Energia Sähköverkko Oy / Leo Hyrkkänen
DNA Oy / Jarmo Joenranta
Telia Finland Oyj
Elisa Oyj
Väylä Rataverkko
VR Yhtymä Oy
Senaatti

7.10.2026

Kerro pois!
-tilaisuuden koonti

Tilaisuus: Anttilanmäen kyläjuhla
Päivämäärä: 8.8.2026
Osallistujat: 8
Kumppanuuspöytä: Keskusta-alue

Tila-värien merkitykset:

- ***Edistetään***
- ***Selvitetään***
- ***Tiedoksi***
- ***ePalaute***
- ***Teemakysymys***

Kysymykset

- Mikä mielestäsi on parasta Anttilanmäellä / keskustassa?
- Mitä kehittämiskohteita Anttilanmäellä / keskustassa on?
- Mitä itse olisit valmis tekemään? Mitä voisimme tehdä yhdessä

	Kaupunkitekniikka ja kadut	Roskapönttöjä Anttilanmäelle	3
	Muut asiat	Ranskan opetusta kouluun, ei vain espanjaa	
	Viheralueet ja puistot	Kiitos Perhepuiston uudistuksesta!	
	Viheralueet ja puistot	Hanhet on ongelma. Ankkurin uimarannalla ei voi uida, rantabulevardilla ja Pikku-Veskulla väistettävä.	2
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Ajoratamaalaukset ja suojatiemerkinnät puuttuvat monesta paikkaa.	2
	Palvelut	Mukkulan monitoimitalon suunnittelussa pitäisi ottaa huomioon myös ikäihmiset.	
	Palvelut	Mukkulan kirjastossa koululaisten äänekäs oleskelu, rollan kanssa ei mahdu mukaan.	
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Uudenmaankadulle ja Lahdenkadulle (Mukkulan suuntaan) tarvitaan nopeusvalvontakamerat, ajonopeudet tosi kovat.	
	Palvelut	Toivotaan, että Lahti ei vähennä ohjattua liikuntaa ja ikäihmisten liikuntapalveluja. Saksalan uimahallia ml. Kuntosali, ei pidä lakkauttaa. Se lisää myös yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia suhteita.	
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Katujen ja teiden kunnossapito paremmaksi, esim. hiekoitus puuttuu	
	Vesistöt ja rannat	Uimarantojen ja uimaveden siisteyttä pitäisi parantaa, vesilinnut levittää järvisyyhyä.	
	Muut asiat	Torin joulukuuseen hienommat ja runsaammat valot.	
	Muut asiat	Lahtelaisten suunnittelijoiden hyödyntäminen kaupunkisuunnitteluussa ja arkkitehteinä.	
	Muut asiat	Näppis hyvä, päättäjiin ei saa yhteyttä.	

	Palvelut	Palveluja erityisaikuisille (mitä?)	
	Kulttuuri ja tapahtumat	Lisää yhteisöllisiä tapahtumia.	

7.10.2026

Kerro pois!
-tilaisuuden koonti

Tilaisuus: Pride-viikon Kerro Pois!
Päivämäärä: 23.5.2026
Osallistujat: 31 hlöä
Kumppanuuspöytä: Keskusta-alue

Tila-värien merkitykset:

- ***Edistetään***
- ***Selvitetään***
- ***Tiedoksi***
- ***ePalaute***
- ***Teemakysymys***

Kysymykset

- Onko Lahdessa ”lupa näkyä”? Voiko Lahessa elää omannäköistä elämää?
- Millä perusteella eli missä se näkyy / ei näy?
- Mitä Lahden kaupunki voisi tehdä moninaisuuden edistämiseksi?
- Muuta palautetta / terveisiä kaupungille?

Tila	Teema	Asukaskommentti	(lkm)	Toimenp
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Maalatut pyörätiet liukkaita talvella, aurauksessa parantamisen varaa.		
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Lisää roskiksia!		
	Kulttuuri ja tapahtumat	Voisiko olla joku tapahtuma esim. Sateenkaari kirjallisuusilta kirjastolla? Vrt. Tampere. Matalan kynnyksen tila, kirjaston 3h on liian lyhyt aika.		
	Osallisuus ja yhteisöllisyys	Vertaistukiryhmiä liikuntarajoitteisille tarvittaisiin lisää, en löydä niitä. Muissa kaupungeissa olen törmännyt esim. Aikuisten autistien -ryhmään. Myös mahdollisuuksia muihin harrastuksiin vammaisille tarvitsisi lisää		
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Lisää esteettömiä paikkoja.		
	Kulttuuri ja tapahtumat	Kaupungin on tärkeää osallistua ja mahdollistaa moninaisuuteen liittyviin tapahtumiin.		
	Muut asiat	Lahdessa on aika vaarallista ilmaista itseään, esim. pukeutumisella. Väkivallan uhka on aina läsnä, jos on yksin.	3	
	Muut asiat	Lahdessa on "lupa näkyä" ja elää omannäköistä elämää.	14	
	Muut asiat	Sateenkaariliputus on tärkeä, kaupungintalolle pride-liputus.	7	
	Muut asiat	Sateenkaariliput kaikkialle salkoon, ei vain vanhalle linja-autoasemalle.		
	Muut asiat	Erilaisissa tiloissa voisi olla sateenkaarilippu merkitsemässä, että kaikki otetaan huomioon.		
	Muut asiat	Ottakaa vähemmistöt huomioon muutenkin kuin Priden aikana.		
	Muut asiat	Lahdessa ei ole "lupa näkyä". Ikkunat hajoitettiin kun oli sateenkaarilippu ikkunassa. Taloyhtiöissä pitäisi edistää moninaisuutta.		
	Muut asiat	Turvallisuuden tunne on kärsinyt, julkisilla paikoilla sanallista uhkailua.	2	

	Muut asiat	Lahdessa on "lupa näkyä", saa tehdä seksuaalikasvatusta vapaasti.		
	Muut asiat	Lahdessa on "lupa näkyä" vaihtelevasti.	8	
	Muut asiat	Huutelua myös aikuisilta	2	
	Muut asiat	"Lahti on ihan hyvä kaupunki elää homona."		
	Muut asiat	Tilanne on parantunut, mutta samaan aikaan vihapuhe on Lahessa kovempaa ja pahempaa.		
	Muut asiat	Suvaitsemattomuus näkyy somessa, ihmisten asenteissa ja puheissa.		
	Muut asiat	Ei uskalla puhua omasta identiteetistä.		
	Muut asiat	Nuorten kesken on "lupa näkyä", vanhempien ikäryhmien kesken on enemmän asenteellisuutta.		
	Muut asiat	Lahtelaiset on periaatteessa avoimia, mutta vähemmän voisi olla huutelua.		
	Muut asiat	Kaupungilla voisi olla oma esteettömyyskoordinaattori, mieluiten kokemusasiantuntija.		
	Muut asiat	Tänään on ainoa päivä, kun Lahdessa voi kävellä kadulla ilman, että joku huutelee törkeyksiä.		
	Muut asiat	Kyllä täällä suurimman osan ajasta voi kulkea ulkona ilman huuteluita ja häiritnää, mutta en koe, että Lahti on niin turvallinen, että en joutuisi vähän varomaan.		
	Muut asiat	Kaupungin pitäisi estää vihapuheseminaarit jne. kirjastossa ja muissa julkisissa tiloissa.		
	Palvelut	Suunnitteluvaiheessa pitäisi huomioida moninaisuus, esimerkiksi uimahallien pukuhuoneet moninaisuus huomioiden.		
	Palvelut	Sateenkaarevaa nuorisotyötä pitäisi tukea enemmän.	2	
	Kaupunkitekniikka ja kadut	Pyöräteita ei ole, autoilijat yrittää ajaa päälle, jos menee autotielle. Poliisikin on myöntänyt, että Lahdessa on erittäin epäselvät pyörätiet.		
	Kulttuuri ja tapahtumat	Esteettömyyteen tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja viestiä esteettömyydestä tai siitä, että tila/tapahtuma ei ole esteetön.	2	
	Kulttuuri ja tapahtumat	Tilaisuuksia tarvitaan kaikenikäisille, myös vanhemmille ihmisille.	2	
	Muut asiat	Liikennekulttuurissa korjattavaa, autoilijat ei huomioi pyöräilijöitä ja kävelijöitä.		
	Muut asiat	Esteettömyys on haaste. Tilaisuuksiin on vaikea saapua, kun ei ilmoiteta ovatko tilat esteettömiä. Jossain myös ilmoitetaan tilan olevan esteetön, siellä on ramppi, mutta sitten ei olekaan invavessaa. Tänään positiivinen yllätys oli viittomakielen tulkki tapahtumassa.		
	Osallisuus ja yhteisöllisyys	Tarvitaan tiloja, jossa voi luontevasti kohdata vähemmistön edustajia, avoimia kohtaamisen paikkoja ja lisää yhteisöllisyyttä.		
	Osallisuus ja yhteisöllisyys	Kumppanuuspöytä tekee hyvää ja arvokasta työtä.		
	Palvelut	Kiitos nuorten tiloista ja -illoista.		
	Palvelut	Kouluissa, myös alakoulussa, pitäisi puhua enemmän yhdenvertaisuudesta, moninaisuudesta ja suvaitsevaisuudesta.	3	
	Palvelut	Lahden pitäisi panostaa nuorisotyöhön.		

	Viestintä	Lisää selkokielistä materiaalia ja viestintää, erityiset huomioiden.		
	Viestintä	Tietoisuuden lisääminen tärkeää, moninaisuuden näkyminen viestinnässä muutenkin kuin Pride-viikolla.	2	
	Viestintä	Sosiaalista mediaa voisi moderoida enemmän. Esimerkkinä kaupunginjohtajan julkaisu Pride -viikolla, kommenttikenttä oli jätetty auki ja siellä oli asiatonta kommentointia. Enemmän sellaista arkipäivän tukea, enemmän resurssia sateenkaarinuorisotyöhön.		

asianumero D/3522/2026

Lahden keskusta-alueen kumppanuuspöytä 9.9.2026

Lahden aluepalvelutoimikunta

Keskusta-alueen kumppanuuspöydän lausunto aluepalveluohjelman lausuntoversiosta

Lahden aluepalvelutoimikunta on pyytänyt keskusta-alueen kumppanuuspöydältä lausuntoa aluepalveluohjelman lausuntoversiosta 21.8.2026. Lausuntoa pyydetään 9.9.2026 mennessä.

Keskusta-alueen kumppanuuspöydän lausunto

Keskusta-alueen kumppanuuspöytä pitää aluepalveluohjelmaa tärkeänä strategisena välineenä, jolla voidaan edistää Lahden kaupungin tavoitteita segregaation ehkäisemisestä, yhdenvertaisuudesta, yhteisöllisyydestä sekä vetovoimaisesta ja saavutettavasta kaupungista.

Väestömuutosten seurannassa huomioitava sekä lapset että ikääntyneet

Kumppanuuspöytä pitää tärkeänä ohjelman kirjausta siitä, että väestöennusteiden muutokset voivat vaikuttaa palvelutarpeisiin ja että ohjelmaa voidaan tarvittaessa päivittää muuttuvien olosuhteiden mukaan. Lasten määrän kehitystä tulee seurata aktiivisesti ja palveluita lisätä nopeasti, mikäli tarve kasvaa.

Samalla korostamme, että ohjelman painopiste lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnissa ei saa johtaa ikääntyvän väestön tarpeiden sivuuttamiseen. Väestön ikääntyminen on yksi Lahden merkittävimmistä kehityssuunnista, ja myös politiikkatavoitteen 2 mukaisesti palveluiden tulee vastata alueiden tarpeisiin ja väestömuutoksiin kokonaisvaltaisesti. Ikääntyneiden palvelutarpeet, esteettömyys ja saavutettavuus tulisi näkyä ohjelmassa nykyistä vahvemmin.

Esteetön kaupunki tukee osallisuutta ja hyvinvointia

Kumppanuuspöytä kannattaa politiikkatavoitetta, jonka mukaan palveluverkkoa kehitetään väestö-, oppilas- ja sosioekonomisen tiedon perusteella sekä hyödynnetään muuntojoustavia ja monikäyttöisiä tilaratkaisuja. Näiden suunnittelussa tulee huomioida eri ikäryhmät entistä selvemmin. Monikäyttöisten tilojen tulee mahdollistaa myös esimerkiksi ikääntyneiden kokoontuminen ja yhteisöllisyyden tukeminen.

Pidämme tärkeänä, että esteettömyys nostetaan yhdeksi keskeiseksi näkökulmaksi toimenpiteissä. Esteetön keskusta, turvalliset kulkureitit sekä katujen ympärivuotinen kunnossapito ovat välttämättömiä erityisesti lapsille, ikääntyneille ja liikkumisesteisille henkilöille. Esteettömyys vahvistaa yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja palveluiden saavutettavuutta.
Lisäksi katsomme, että politiikkatavoitteeseen 4 liittyvä asuinympäristöjen uudistaminen edellyttää laadukkaita julkisia ulkotiloja. Leikkipaikkojen lisäksi tarvitaan viheralueita, ja ”ulkoilupisteitä”, kohtaamisympäristöjä, jotka houkuttelevat eri-ikäisiä asukkaita ja tukevat yhteisöllisyyttä.

Vetovoima, opiskelijat ja keskustan kehitys ansaitsevat vahvemman roolin

Kumppanuuspöytä toivoo, että aluepalveluohjelmassa vahvistetaan kaupungin veto- ja pitovoiman näkökulmaa. Laadukas palveluverkko, toimivat lähipalvelut ja viihtyisä elinympäristö vaikuttavat suoraan siihen, kuinka houkuttelevana Lahti näyttäytyy uusille asukkaille, lapsiperheille, opiskelijoille ja työikäisille. Näin ollen veto- ja pitovoimatekijät liittyvät kiinteästi palveluverkkoon.

Ohjelmassa ei huomioida keskustaan mahdollisesti sijoittuvan korkeakoulukampuksen vaikutuksia eikä kaupungin tavoitetta kasvattaa opiskelijamäärä 20 000 opiskelijaan vuoteen 2035 mennessä. Keskustan palveluiden, asuntotuotannon ja väestökehityksen tarkastelussa olisi perusteltua huomioida myös nämä tulevaisuuden kehityskulut.

Osallisuus ja poikkihallinnollinen yhteistyö ovat onnistumisen edellytyksiä

Kumppanuuspöytä pitää erittäin myönteisenä sitä, että ohjelmassa tunnistetaan kumppanuuspöydät, osallistuva budjetointi ja muut lähidemokratian muodot tärkeiksi yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistajiksi. Jatkovalmistelussa on tärkeää varmistaa, että asukkailla säilyy mahdollisuus osallistua myös yksittäisten palveluverkko- ja investointiratkaisujen valmisteluun.

Kannatamme myös politiikkatavoitteen 5 mukaista tavoitetta vahvistaa kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden keskeisten toimijoiden yhteistyötä segregaation ehkäisemisessä. Tavoite on erittäin tärkeä, mutta sen toteutuminen edellyttää nykyistä tiiviimpää käytännön yhteistyötä sekä yhteisiä tavoitteita ja toimintamalleja kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.

Selvityskohteet: Palvelutorin saavutettavuus on turvattava, maauimalan selvittäminen kannatettavaa

Kumppanuuspöytä pitää tärkeänä palvelutoria koskevaa selvitystyötä, mutta korostaa, että nykyisen palvelutorin keskeisiä vahvuuksia ovat hyvä saavutettavuus, palveluiden keskittäminen saman katon alle sekä matalan kynnyksen asiointi. Mahdollisessa jatkoselvityksessä tulee ensisijaisesti varmistaa, että nämä vahvuudet säilyvät riippumatta tulevasta sijaintiratkaisusta. Palveluiden hajauttaminen eri toimipisteisiin heikentäisi palveluiden saavutettavuutta erityisesti ikääntyneiden, autottomien ja paljon palveluja käyttävien asiakkaiden näkökulmasta

Kumppanuuspöytä kannattaa ohjelmassa esitettyä maauimalan toteuttamismahdollisuuksien selvittämistä. Maauimala vahvistaisi kaupunkilaisten liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia sekä tukisi Lahden vetovoimaa, viihtyisyyttä ja elämänlaatua.

Keskusta-alueen kumppanuuspöytä
Sanna Virta, osallisuuskoordinaattori
044 482 6390
sanna.virta@lahti.fi

Jakelu Lahden kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön palvelualue / Kaupunkisuunnittelu

Ehdotus Lahti-mitalin saajaksi

Keskusta-alueen kumppanuuspöytä ehdottaa Lahti-mitalin saajaksi Lahden kaupungin liikuntapaikkamestari **Harri Uuraista**.

Perustelut

Ennen uraansa Lahden kaupungilla, Uurainen oli menestyvä huippu-urheilija. Uurainen aloitti liikunnan ja urheilun 10-vuotiaana Kuusysin junnuista ja siirtyi sitten Lahden Kalevaan yleisurheilun pariin. Mittavaan kilpaurheilu-uraan mahtuu mm. kiekonheiton kolminkertainen Suomen mestaruus. Oman aktiiviuran jälkeen Uurainen on myös valmentanut.

Tänä vuonna eläkkeelle jäävä Uurainen aloitti työt Lahden kaupungilla liikuntapaikkahoitajana Radiomäellä vuonna 2005. Vuonna 2008 hänet nimitettiin liikuntapaikkamestariksi ja vuonna 2012 Uurainen suoritti johtamisen erikoisammattitutkinnon.

Radiomäen koko liikunta-alue suorituspaikkoineen on yksi näkyvimpiä liikuntapaikkoja, jonka peruskunnostusta Uurainen on ollut suunnittelemassa. Monessa mukana olevan liikuntapaikkamestarin ansioksi voidaan laskea myös Lahdessa olevat oivalliset puitteet krikettiin. Uurainen järjesti krikettipelialustan vuoden 2023 SM-viikolle, urheilun monilajitapahtumalle, joka pidettiin Lahdessa.

Urheiluseurojen näkökulmasta Uurainen on ollut luottokumppani, aina seurojen puolella, valmis auttamaan ja ratkaisemaan ongelmat. Työyhteisössä Uurainen on arvostettu ja pidetty, avulias, luotettava, rehellinen ja reilu.

Ehdotamme Lahti-mitalia liikuntapaikkamestari Harri Uuraiselle kiitoksena pitkäjänteisestä ruohonjuuritason työstä Lahden liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämisessä ja ylläpitämisessä sekä hyvän yhteistyön edistämisestä paikallisten urheiluseurojen kanssa.

Lehtiartikkeleissa lisätietoa:
https://www.ess.fi/kaupalliset/9235282
https://www.lahti.fi/uutiset/entinen-huippu-urheilija-viihtyy-yha-urheilukentilla

Lahdessa 28.9.2026

Lahden keskusta-alueen kumppanuuspöydän psta

osallisuuskoordinaattori Sanna Virta